

«Mana baznīca ir pirts un mežs»

Pirtnieces un mājražotājas Arnitas Melbergas 24 stundas stopkadro

#SIF_MAF2022 #24stundasstopkadors

Arnita Melberga beigusi Vīksnas pamatskolu, Jaungulbenes profesionālo vidusskolu, apgūstot lauku māju saimnieces profesiju. Pēc studijām strādājusi ēdināšanas uzņēmumā «Turība», vēlāk picērijā Balvos par pavāri, kafejnīcā «Senda» par bārmeni, pārdevēju. Arnitas sapnis bija sava pirts, tāpēc kopā ar vīru Jāni nopirka un uz savas zemes pārcēla vecu pirti un to iekārtoja. Beigusi Pirts skolu Rīgā, iemācoties pareizi iet pirtī. Ar ģimenes atbalstu 2016. gadā sākusi darboties kā pirmā pirtniece Balvos, izveidojot zīmolu «Arnitas labsajūtu darbnīca». Vāc tējas, gatavo ķermeņa scrubjus un maskas, vāra ārstnieciskos sīrupus, gatavo piparkūku mīklu, cep piparkūkas, maizi. Arnita ar saviem produktiem piedalās tirdziņos. Pirts teritorijā vasarā uzņem arī tūristu grupas.

Rīts, lēni dzerot kafiju

Kā paiet mana diena, tas ir atkarīgs no gadalaika. Ziemā man ir mierīgs laiks. Es ceļos plkst. 7.00, neatkarīgi no tā, vai man ir kur jāiet vai nav. Tu ieēj savā ritmā, tu nevari ilgāk pagulēt. Ģimenei ir svētki, jo mamma ir mājās, gatavo ēst. Vasarā ir citādi. Brokastis parasti gatavo vīrs. Brīvdienās mums ir tāda tradīcija, ka vīrs svētdienās, ja vien viņam kā medniekam nav agri jādodas uz mežu, cep ģimenei plānās pankūkas. Vienreiz dienā es dzeru kafiju, un tas ir no rītiem. Tas ir kā rituāls. Man patīk, ka nekur nav jāsteidzas, ka visi ir prom, un es lēni dzeru kafiju. Kad es kafiju dzeru kopā ar ģimeni, tad ir – mammu, šo, mammu, to, Arnita, kur tas? Ar kosmētiku es esmu uz jūsu. Es nomazgāju seju un lietoju tikai «NIVEA Soft» krēmu. Tas ir arī viss. Protams, kaut kur ejot, es arī uzkrāsojos.

Diena ziemā un vasarā ļoti atšķiras

Parasti tad dodos iepirkties, visbiežāk jau produktus. Man patīk izmēģināt visādas jaunas receptes, ko es atrodu žurnālos. Man ir paveicies ar manu vīru, jo viņš ēd visu, ko es sagatavoju, visus manus eksperimentus. Nu, tikai reizēm viņš atzīst, ka šo ēdienu otrreiz labāk negatavot. Balvos ne visu var nopirkt, ja gribi gatavot ko neparastāku. Es tās receptes, kam nepieciešamas eksotiskākas sastāvdaļas, atlieku un, kad meita brauc no Rīgas ciemos, es palūdzu nopirkt no Rīgā.

Gatavojot pusdienas, kaut ko paeksperimentēju. Beidzot man ir laiks lasīt. Parasti veikalā ieraugi žurnālu, kurā ir tik daudz informācijas, paskaties bildītes, īpaši vasarā, un noliec kaudzītē. Ziemā ir laiks šos žurnālus lasīt, tāpat arī grāmatas.

Ziemā es mācos. Es meklēju internetā informāciju, atrodu un domāju jaunas receptes vasarai, lasu to, kas saistīts ar augiem, sīrupiem utt., ko es vāru vasarā. Tāpat arī darbs pirtī parasti ir vasarā. Es arī sliecos uz to, ka ziemā es kā pirtniece strādāšu mazāk, īpaši līdz gada nogalei, jo tad ir piparkūku mīklas, dāvanīņu gatavošanas un piparkūku cepšanas laiks. Man patīk katram tirdziņam izdomāt kaut ko jaunu. Nesen bija Balviem 95. dzimšanas diena, un es izdomāju tirdziņam sacept cepumus, piedāvāt desertus burciņā. Pilsētā taču svētki, gribējās kaut ko kūkas vietā. Tā ir interesantāk! Cilvēki jau pierod pie tā un man jautā – Arnita, kas tev ir jauns? Tā jau tik plašs piedāvājums! Kur vēl ko jaunu? Daudziem iegāršojās deserts burciņā, un pasūtīja tādu pat Valentīna dienai. Tas nozīmē, ka cilvēkiem garšo.

Savus produktus es ražuju mājās. Pēc šiem gadiem es jūtu, ka ir iestājusies tāda fāze, ka es gribu aiziet uz darbu un atnākt mājās, jo mājās ir sajūta, ka es visu laiku esmu darbā. Tu sēdi vakarā un redzi – ā, tur to vajag padarīt, tur to, kaut ko palipināt, pakārtot. Kad es sāku ko darīt, vīrs tad joko – tu tagad uz darbu aizgāji? Atpūsties ir jābrauc kaut kur projām no mājām, kaut vai pastaigāties pa mežu. Man ir tā vajadzība būt projām. Gribas norobežot darbu un mājām.

Pavasārī no rītiem mēs kuļam un dzeram zaļumus ar kefiru. Nātres noteikti vajag dzert, veselu tūri. Tā ir tāda veselības buķete. Vasarā ir galops. Vasarā ir svarīgi, kādi ir laikapstākļi. Ja ir saulains, tu sāc jau no agra rīta, ir ravēšana, tad ir augu vākšana. Ne viss aug tev apkārt. Vākt gaiļbiksītes es braucu uz Viļaku, jo tās aug ne visur, tu ne visur vari vākt, privātīpašumi. Visus sīrupus es vāru tikai no svaigiem ziediem un augiem. Ļoti iecienīts no pircēju puses ir čili džems, ingvera sīrups un vīģriežu sīrups. Tās ir top preces, izpērk visu. Ir arī produkti, kuri neaiziet. Es pārstrādāju savu izaudzēto produkciju, izņemot, protams, ingveru un citronus, ko nav reāli izaudzēt pašam. Es dodu medaļu tam, kurš izdomāja pakomātus! Tu no rīta ieliec tikko ceptu maizi pakomātā, un nākamajā dienā cilvēks Liepājā to jau saņem! Tāpat svētku dāvanas – ieliec un aiziet. Fantastiski!

Ja konkrētā dienā man ir pirts, tad tā diena būs tikai pirtij. No pirts pēc iepriekšējās pēršanas viss ir iznests ārā, viss ir jāsakārto. Ūdeni mēs nesam no diķa. Šajā darbā man palīdz dēls. Rīta pusē mēs visu te sakārtojam. Ziemā pirtsslotas ir jāiemērc laicīgi. Tu domā par to, kas un kā būs pirtī, mēģini saprast tās sajūtas, kas nāk, kādi augi paņemamas izmantošanai konkrētajā pirtī. Ziemā pirts trīs stundas ir jākurina, trīs stundas ir pirts procedūra, stunda pēc pirts paiet visa novākšanai un sakārtošanai. Atbrauc mājās, ir jau vakarpuse, un ir tāda sajūta, ka tu vari apēst visu, kas mājās ir ēdams, jo pirtnieces darba procesā tiek atdots ļoti daudz enerģijas.

Vasaras pirtis atšķiras, tās ir kaut kas... Iedomājieties – ceriņu, jasmīnu, zemeņu pirts... Visas slotiņas ir svaigas, tā smarža... Ārā viss zied! Es klāju uz lāvām ziedus, guldu tikko plautā zālē. Tie augi, kas mums ir apkārt, tas ir kaut kas. Es pati no tā visa kaifoju. Es pat nezinu, kāds būs tas cilvēks, kurš nāks pie manis, bet es, palaujoties uz savām sajūtām, meklēju tos augus, kas viņam vajadzīgi. Reizēm gadās, ka procedūras laikā es nomainu augus, jo saprotu, ka viņam vajag kaut ko citu. Es ātri izskrienu plāvā, saplūcu un ir. Vasara ir atvaļinājumu laiks. Daudzi brauc ciemos pie vecākiem un grib izbaudīt pirti. Vasarā tikt uz pirti ir ļoti problemātiski, jo grafiks ir ļoti blīvs. Ir līgavu pirts, mazu bērniņu pirts, meiteņu pirts. Bija tā, ka biju pārforsējusi un man bija pa 3–4 pirtīm nedēļā... Tad es sapratu – vai nu es apstājos, vai nu būs krahs. Es iedragāju sev veselību. Tagad es ņemu vienu pirti nedēļā. Cilvēks uz pirti nāk relaksēties, lai es viņu palutinu, bet tad, kad tu sāc strādāt, cilvēkam sāk nākt ārā emocijas, viņš ieskatās sevī. Un pirts pārvēršas par pavisam ko citu... Asas emocijas nāk laukā. Visgrūtāk ir skatīties sevī. Ir viegli pateikt citam, ko viņš dara nepareizi, bet ne sev. Lai sakārtotos, man pašai vajag pirts procedūras. Man ir paveicies, ka vīram tas viss patīk. Ja tā nebūtu, nebūtu arī visa šī. Viņš ļoti labi per pirti. Mēs abi ejam pirtī, tā ir būtiska kopā, vienam otra iepazīšana tuvāk.

Ja ir maza bērniņa pirts, pašam jābūt ļoti tīram, pirms tam alkoholu nedrīkst lietot 14 dienas. Es vispār ar alkoholu esmu uz jūsu. Kādreiz es gāju uz baznīcu un uz daudzām lietām skatījos citādi. Es lūdzu pirti. Tagad mana baznīca ir pirts un mežs. Es lūdzu Dievu, bet viņš ir cits. Es esmu mācījusies daudz ko – gan reiki, gan bļodu meditāciju u.c. Reizēm tu samaksā lielu naudu, un tevi uzskata par aunu. Varbūt kādreiz es varēšu uzrakstīt grāmatu par to visu. Tik daudz tanī visā ir biznesa... Mēs esam šeit piedzimuši, viss šeit ir mūsu. Ja brauc uz Indiju apgūt garīgumu, tad tam cilvēkam Indijā ir jānodzīvo gadi, lai viņš izjustu un ieietu it visā. Tam ir jābūt iekšā tevī. Mēs esam šeit ielikti, mums ir dots savs. Mana enerģijas atgūšanas zeme ir Norvēģija. Mēs tur braucam ar draugiem, puīši zvejo, mēs – meitenes – ejam kalnos. Tur nav cilvēku. Tu esi pats ar sevi. Pagājušā gadā mēs tur bijām. Sākās negaiss. Es cēlos agri no rīta, gāju pie jūras. Tie akmeņi, pa kuriem iepriekšējā dienā staigājām, bija ūdenī. Tu stāvi un liekas, ka tev izsīt cauri. Tu ļaujies, lai izskalo visu. Es esmu iemācījusies un sev pieņēmusi šīs divas gudrības – ja mēs gribam, lai citi mūs mīl, pašiem ir jāiemācās mīlēt sevi. Man ir diezgan vienalga, ko par mani domā. Lai aprunā no aizmugures, es eju pa priekšu!

Kas man dod stimulu darīt un darīt? Kad es mācījos Pirts skolā, viena pasniedzēja man teica – ja tev dzīvē rodas kāds piedāvājums, tas nozīmē, ka tu esi tam gatava, tāpēc tev to sūta. Vienmēr, kad par kaut ko šaubos, zvanu savai skolotājai un jautāju, kā rīkoties, lūdzu kādu padomu. Tā es piekritu savai pirmajai tūristu grupai, kas bija 50 cilvēku koris no Bauskas. Kad atbrauca divi tūristu autobusi, man likās, ka sirds izleks no krūtīm, kāds bija satraukums, bet viņi bija tik atvērti, dziedāja, un bija tik viegli! Es sapratu, ka viss sanāk ļoti labi. Sāka braukt grupas, bija jābūt gatavam, ka reizēm līst lietūs, tāpēc uzcēlām šķūni tūristu grupu uzņemšanai. Tāpat bija ar pirmo ģimenes pirti, kas notiek pēc mazuliņa piedzimšanas. Citi to sauc par pirtīzām, bet man to patīk saukt par ģimenes pirti, jo vecāki ir kopā ar mazulīti, tā ir mīļāk. Man šķita, ka neesmu tai vēl gatava, bet skolotāja iedrošināja, un viss noritēja lieliski.

Tēju mikss vakaram pie televizora

Ziemā ir tas pluss, ka vakaros ir laiks paskatīties televizoru, kaut vai raidījumu «Gandrīz ideālas vakariņas», «Vakariņš ar savējiem», seriālus par izmeklēšanu kā «CSI Lasvegasā». Ziņas es neskatos un nebojāju sev nervus. Vasarā mēs vispār neskatāmies televizoru.

Vakaros mēs dzeram tēju, īpaši aukstā laikā. Fasējot tējas pārdošanai, paliek tie smalkumiņi, un tas ir tas, ko mēs dzeram, šādu manu tēju miksu. Sanāk ļoti garšīga tēja. Ziemā cenšamies dzert lazdu mizu tēju, kas ir ļoti laba tēja mūsu veselībai, domāta asinsvadiem, holesterīna izvadīšanai. Cilvēkiem pēc insulta būtu jādzer šī tēja. Lazdu mizu tēja jādzer regulāri, aplejot termosā un dzerot visas dienas garumā.

Bieži vien ziemā zvana kāds paziņa, ka ir saslimis, un lūdz samiksēt kādu tēju, piemēram, klepum. Tad es meklēju informāciju internetā. Mans informācijas avots ir ārstniecības augu pazinēju A. Tereško un V. Eniņas padomi. Tad es no tā, kas man ir, samiksēju tēju, lai varētu cilvēkam palīdzēt atveseļoties. Kad nesen ar dēlu bijām slimī, paši dzērām ļoti daudz tējas, to pašu aveņu stublāju tēju, lai kārtīgi izsvīstu, ēdām smilšērķšķus un dzērvenes, samaltas ar cukuru. Iesu no klepus gadījumā, lai smērētu krūtīs, pēdas uz nakti, es pati gatavoju ziedi no kausētiem egļu sveķiem.

Vasarā es neēju gulēt ātrāk par pusnakti, jo tik daudz ir darbu, bet ziemā jau plkst. 22.00 man nāk miegs. Kā saka, reizē ar vistām eju gulēt un izguļos! ■

Teksts – Ineta Atpile-Jugane

Foto – Arita Atpile-Dona

MAF
Mediju atbalsta fonds

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par projekta «24 stundas stopkadors»
(Nr. 2022.LV/RMA/03) rakstu saturu atbild
b-ba «Latgolys entuziastu grupa Bīdis»».